KIRKKONUMMI
KYRKSLÄTT

PRINCIPER FÖR FINANSIERINGS-, PLACERINGS- OCH BORGENSVERKSAMHET

1. ALLMÄNNA PRINCIPER

Syftet med finansierings-, placerings- och borgensverksamheten är att ekonomiskt och effektivt stöda uppnåendet av målen enligt Kyrkslätts kommunstrategi och fullmäktiges målsättningar, att ta väl hand om egendomens värde och att beakta riskhanteringen.

Med finansieringsverksamhet avses finansiering av kommunens egen verksamhet med instrument i främmande kapital. Med placeringsverksamhet avses placering av kassamedel, placering med anknytning till kommunens verksamhetsområde eller placering av donationsmedel. Med borgensverksamhet avses borgen som beviljas en sammanslutning för en skuld eller en fordran enligt 129 § i kommunallagen (410/2015).

Enligt 14 § i kommunallagen beslutar fullmäktige om grunderna för skötseln av tillgångarna och placeringsverksamheten i kommunen samt om ingående av borgensförbindelse eller ställande av annan säkerhet för annans skuld. Enligt 93 § i förvaltningsstadgan för Kyrkslätts kommun (fge 19.5.2025) ska kommunens ekonomiförvaltning upprätthålla likviditeten, sköta betalningsrörelsen, lånefinansieringen och placera likvida medel.

Enligt kommunens förvaltningsstadga (93 §) beslutar fullmäktige om grunderna för skötseln av kommunens totala tillgångar och placeringsverksamhet. Fullmäktige beslutar om principerna för upplåning och utlåning. I samband med att budgeten godkänns fattar fullmäktige beslut om ändringar i utgivna lån och främmande kapital. Kommunstyrelsen fattar beslut om utlåning i enlighet med principerna som fullmäktige godkänt. Kommunstyrelsen kan delegera befogenheter som gäller utlåning till en tjänsteinnehavare som är underställd den. I övrigt ansvarar kommunstyrelsen för kommunens ekonomiförvaltning. Ekonomidirektören ansvarar för den praktiska hanteringen av ekonomiförvaltningen.

Postiosoite
Kirkkonummen kunta
PL 20
02401 Kirkkonummi

Käyntiosoite
Kunnantalo
Ervastintie 2
02400 Kirkkonummi

Puhelin
09 29671

Sähköposti
kirjaamo@kirkkonummi.fi

www.kirkkonummi.fi

I 89 § i förvaltningsstadgan för Kyrkslätts kommun fastställs att det till ekonomidirektörens befogenheter hör att besluta om upptagande av lån inom de gränser som fullmäktige angivit i budgeten eller i ett särskilt beslut av kommunstyrelsen samt besluta om tillfällig placering av kommunens kassamedel.

Kyrkslätts kommunfullmäktige fastställer årligen i samband med godkännandet av budgeten ramarna för upplåning som baserar sig på ekonomiplanen. Samtidigt befullmäktigar fullmäktige ekonomidirektören att skaffa extern finansiering och godkänna derivatavatal för ränteskydd för lån.

Till kommunstyrelsens uppgifter hör att leda och övervaka finansierings- och placeringsverksamheten som en del av skötseln av kommunens ekonomi. Utfallet av finansierings- och placeringsverksamheten rapporteras till kommunstyrelsen i samband med delårsöversikten och bokslutet. Skötseln av kommunens finansiering och likviditet har centraliserats i kommunens ekonomiförvaltning. Övriga principer för finansierings- och placeringsverksamhet:

- Kyrkslätts kommun skaffar finansieringen för primärkommunen och affärsverket.
- Dottersamfunden svarar i regel själva för sin finansierings- och kapitalförsörjning samt för sin placeringsverksamhet.
- Kommunens finansiering och placeringar sköts i euro.
- Målet för medelanskaffningen är att trygga Kyrkslätts kommuns likviditet i alla marknadssituationer.

Finansieringen av kommunens affärsverk sköts centraliserat av kommunens ekonomiförvaltning. Affärsverket kan inte självständigt skaffa främmande kapital på finansmarknaden eller placera sina kassamedel i finansinstitut. Kommunen kan enligt separat övervägande bevilja ett dottersamfund lån antingen i form av eget eller främmande kapital. Kommunens dotterbolag ska alltid vara i kontakt med kommunens ekonomiförvaltning innan de fattar finansierings- eller placeringsbeslut som är av väsentlig betydelse för bolagets verksamhet.

Fastän upphandlingslagen inte gäller kommunens medelanskaffning konkurrensutsätter kommunen alla sina betydande finansieringsbehov på marknaden.

Postiosoite
Kirkkonummen kunta
PL 20
02401 Kirkkonummi

Käyntiosoite
Kunnantalo
Ervastintie 2
02400 Kirkkonummi

Puhelin
09 29671

Sähköposti
kirjaamo@kirkkonummi.fi

www.kirkkonummi.fi

2. FINANSIERINGSVERKSAMHET

Kommunens finansieringskällor är skatteinkomster, statsandelar, verksamhetsintäkter och finansiering i form av främmande kapital. Med inkomsterna täcks kommunens driftsutgifter, investeringar och låneskötselutgifter. Målet är att finansiering i form av främmande kapital i första hand används för finansiering av investeringar som stöder kommunens ekonomi på lång sikt.

2.1. Kommunens medelanskaffning och låneinstrument

Anskaffning av främmande kapital kan indelas i kortfristig och långfristig finansiering. Den kortfristiga finansieringen omfattar lån för under ett år och den långfristiga finansieringen lån för över ett år. Genom att balansera kort- och långfristig finansiering säkerställs att kommunens finansiering räcker till i föränderliga omständigheter.

För kortfristig upplåning i kommunen används i första hand kommuncertifikat. Kommuncertifikat är skuldförbindelser som kommunen har emitterat. Före emissionen av kommuncertifikat gör kommunen ett kommuncertifikatprogram separat med varje finansinstitut. Det sammanräknade maximivärdet på varje kommuncertifikatprogram, limiten, beslutas av kommunstyrelsen. Kommunen kan också använda skuldebrev för under ett år eller bankers kredit- eller kontolimiter för kortfristig upplåning.

Långfristig anskaffning av främmande kapital i kommunen ordnas i första hand genom skuldebrevslån. Också leasingfinansiering och masskuldebrevslån kan användas i stället för skuldebrevslån. Leasingfinansiering används främst för inventarieanskaffningar (it-apparatur och annan utrustning) och enligt separat beslut av kommunstyrelsen för finansiering av fastighetsinvesteringar.

2.2 Risker vid medelanskaffning och skyddande

Riskerna vid medelanskaffning indelas i penningpris (ränterisk), tillgång (likviditets- och refinansieringsrisk) och inverkningar av värdeförändringar mellan valutorna (valutarisk).

- Med ränterisk avses inverkningar av förändringar i marknadsräntor och räntemarginaler på finansieringskostnaderna. Målet för ränteriskhanteringen är att skydda kommunen mot

ogynnsamma förändringar på penningmarknaden. Målet är att bearbeta kommunens låneportfölj så att räntekostnaden på lång sikt är så låg som möjligt och att ränteutgifterna inte ökar på ett ohållbart sätt på grund av oväntad höjning av räntenivån.

- Likviditets- och refinansieringsrisk innebär en exceptionell risk för insolvens eller plötslig oskälig ökning av låneskötselutgifterna till följd av marknadsförhållanden eller försämring av kommunens egen kreditvärdighet. Denna risk hänför sig till tillgången till finansiering eller dess villkor. I en osäker marknadssituation kan tillgången till långfristig finansiering bli svårare på marknaden.
- Valutarisk. Inverkningar till följd av värdeförändringar mellan valutor. Kommunen sköter sin finansiering i euro. Således är valutarisken inte väsentlig.

2.3. Riskhanteringsmetoder

Man strävar efter att skydda sig mot finansiella risker genom att diversifiera finansieringen till exempel enligt lånetid, finansieringskälla och -marknad och grund för räntan.

Man hanterar *ränterisken* genom att dela upp låneportföljen i räntor med fast och rörlig ränta, fördela förfallodagar och amorteringar på lån till olika tidpunkter och genom ränteskydd. Förbindelse till fasta räntor och långa lånetider minskar beroendet av förändringar i marknadsräntorna men försvagar möjligheterna att dra nytta av en nedgång av marknadsräntorna. Förbindelse till korta lånetider och flytande räntor ökar beroendet av förändringar i marknadsräntorna men förbättrar möjligheterna att dra nytta av en nedgång av räntorna.

Kommunens *likviditets- och refinansieringsrisk* hanteras genom kassaplanering samt diversifiering av lånetiderna och medelanskaffningskällorna och tillräckliga likviditetsreserver. Det viktigaste medlet för att hantera finansieringsrisken är dimensionering av investeringsnivån så att den motsvarar kommunens inkomstfinansiering och begränsning av kommunens skuldsättning.

Valutariskerna gäller betalningar, placeringar och lån i utländsk valuta. De sammanslutningar som idkar utrikeshandel och får inkomster och betalar sina uppköp i olika valutor utsätts för valutarisk. Kommunen tar ingen valutarisk, eftersom den upprättar förbindelserna i euro. Smärre valutarisker som hänför sig till kommunens inköp är dock tillåtna.

2.4. Principer för skydd mot ränterisk

Kommunens låneportfölj omfattar alla externa skulder med ränta inklusive kortfristiga kommuncertifikat och fastighetsleasingavtal. Vid bedömningen av ränteriskerna i låneportföljen beaktas dessutom framtida låneupptagningar som förutsätts enligt kommunens ekonomiplan.
Som skyddade lån anses lån med fast ränta samt lån med rörlig ränta som genom derivatinstrument omvandlats till lån med fast ränta. Räntesäkringsgraden för kommunens löneportfölj (långfristiga krediter med fast ränta och/eller ränteskyddens andel) påverkas i hög grad av kommunens skuldsättningsgrad, den beräknade utvecklingen av lånebeloppet och synen på ränteutvecklingen. Utgångspunkten är att skyddsgraden stiger när lånetiderna förlängs. I långfristiga lån har ränteförändringar den största inverkan på de kommande räntekostnaderna och kassaflödena. När kommunens räntesäkringar förfaller eftersträvas en tidsmässig diversifiering.
Räntesäkringsgraden för kommunens totala låneportfölj är minst 50 %, dock så att

- räntesäkringsgraden för kapital som förfaller inom 1–5 år är minst 50 %
- räntesäkringsgraden för kapital som förfaller efter mer än fem år är minst 70 %.

Skyddsgraden kan under räkenskapsåret tillfälligt sjunka under de ovan nämnda gränsvärdena.
Derivatavtal kan endast ingås för att skydda den befintliga låneportföljen eller en identifierad kommande ränterisk. Typiska derivatavtal är avtal om ränteutbyte, ränteoptioner eller kombinationer av dessa. Kommunens motparter i derivatavtal kan vara alla finansinstitut med verksamhet i Finland och officiell koncession.

2.5. Hantering av likviditets- och refinansieringsrisker

Likviditets- och refinansieringsrisken hanteras med proaktiv kassaplanering, diversifiering av lånetider och förfallodagar, tillräckliga likviditetsreserver (kassatillgångar, konto- och lånelimiter, kommuncertifikatsprogram) samt diversifiering av finansieringskällorna. Målet är att proaktivt planera och ordna de kommande finansieringsbehoven så att finansiering inte behöver anskaffas under tidspress eller i ett ofördelaktigt marknadsläge.

Den eftersträvade kapitalviktade genomsnittliga lånetiden för kommunens låneportfölj är 3–8 år. Kyrkslätts kommuns mål är att minst 50 % av kommunens totala lånebelopp är lån som förfaller till betalning om mer än fem år och minst 20 % lån som förfaller till betalning om mer än sju år. Den eftersträvade fördelningen av lånestocken är inte absolut.
Kommunen använder vid medelanskaffning och placeringar placerings- och skuldinstrument i euro.

2.6. Rapportering om medelanskaffning och ränteskydd

Strukturen av kommunens låneportfölj och dess utveckling rapporteras i samband med ekonomirapporteringen till kommunstyrelsen och dessutom till fullmäktige i samband med delårsöversikterna och bokslutet.

3. PLACERINGSVERKSAMHET

Med placeringsverksamhet avses placering av kassamedel samt placering med anknytning till kommunens verksamhetsområde. Dessutom kan kommunen ha i uppdrag att placera donationspengar.
Kommunens placeringsverksamhet ska ha låg risk och vara ekonomiskt lönsam. Minimikravet är att realvärdet på placeringen bevaras. Utgångspunkter för planeringen av placeringsverksamhet är att trygga likviditeten. Genom likviditetsplanen beräknas det belopp som finns tillgängligt för placeringar och placeringstiden.

3.1 Principer för placeringsverksamheten

3.1.1. Principer för placering av kassamedel

Med kassamedel avses medel för betalningsrörelse och kassaöverskott. Medel för betalningsrörelsen är medel på brukskonton hos finansinstitut och kontanta medel. Kassaöverskott är finansiella värdepapper och bankfordringar som vid tidpunkten för fastställande inte är bundna till

upprätthållandet av betalningsrörelsen. Kommunen har ett huvudbetalningskonto dit allt inkommande och utgående penningflöde styrs, på övriga bankkonton är penningmedlen ringa. Det primära målet för förvaltningen av kassamedlen är att trygga likviditeten i alla omständigheter. Man förbereder sig för överraskande utgifter genom att säkerställa tillräckligt stora och likvida kassatillgångar. Man förbereder sig för växlande kassatillgångar och likviditet genom kommuncertifikatsprogram och kontolimiter som avtalas med bankerna. Kommuncertifikatsprogram avtalas med minst två finansinstitut.

De kassamedel som blir över efter skötseln av den dagliga betalningsrörelsen investeras med låg risk, på ett lönsamt sätt och på det mest ändamålsenliga sättet med tanke på penninghanteringen. Vid val av placeringsinstrument föredrar man direkta och kostnadseffektiva placeringslösningar genom att använda ränteplaceringar i euro.

Kommunen placerar sina kassamedel endast i kortfristiga ränteplaceringar eller -fonder. Endast i undantagsfall kan man placera i långfristiga ränteplaceringar eller -fonder. Tillåtna placeringsobjekt är tidsbundna depositioner, räntefondsandelar samt statliga skuldförbindelser, kommun-, placerings- eller företagscertifikat och masskuldebrevslån som emitteras av staten, en kommun, ett penninginstitut, en försäkringsanstalt, eller ett annat företag eller en annan sammanslutning i kreditklass BBB/Baa eller högre. Finansiering av placering genom upplåning är i regel inte tillåten. Ett undantag är sektorplacering (se följande punkt).

3.1.2 Sektorplacering

Genom placering med anknytning till en sektor främjas mål som hör till kommunens uppgifter, till exempel att ordna serviceproduktion, att stöda bostadsproduktion, att främja förändring i näringsstrukturen eller att trygga sysselsättningen. Den sektor som väljs till placeringsobjekt kan ha samhällelig, ekonomisk eller strategisk betydelse för kommunen. När man överväger sektorplacering ska man alltid bedöma om verksamheten i fråga hör till kommunens verksamhetsområde. I enstaka fall måste man bedöma om verksamheten har definierats i bolagsordningen så att placering i bolaget hör till kommunens verksamhetsområde. Sektorplaceringar är i huvudsak utlå-

ningar som är avsedda för finansiering av investeringar och kapitalplaceringar i kommunens dotter- eller intressesamfund. Utlåningarna kan vara skuldebrevslån eller kapitallån. Lånen kan vara med eller utan ränta. En sektorplacering kan också vara i form av ett konvertibelt skuldebrev. Inget allmänt avkastningskrav ställs på kommunens sektorplaceringar, utan avkastningsmålet fastställs enligt objekt. Bevarande av realvärdet på placeringen ska i allmänhet anses som minimimål.

En sektorplacering förutsätter en riskkartläggning av sektorn som är placeringsobjekt, sammanslutningen och projektet. I riskkartläggningen bör man sträva efter att identifiera eventuella riskkoncentrationer. Ett koncentrationshot kan föreligga i en sådan situation där kommunens sektorplaceringar, lånegarantier och kassamedelsplaceringar i avsevärd grad gäller en enda sektor eller bara några få sammanslutningar eller projekt. Riskkartläggningen omfattar också definiering av faktorer som avgränsar placeringsverksamheten.

Kommunen kan skydda sig mot omedelbar kapitalrisk genom att kräva en bankgaranti eller annan likvid garanti för sektorplaceringen. Omedelbart skyddande är också kontinuerlig uppföljning av placeringens värde och avkastningen på den på realtid och uppgörande av en åtgärdsplan för att minska risken, när man upptäcker att risken för kapitalförlust har ökat. Indirekt skyddande är att förvärva bestämmanderätt i sammanslutningen som är placeringsobjekt.

Fullmäktige fattar beslut om sektorplacering genom att anvisa ett anslag för utlåning eller aktie- eller andelskapitalplacering. Fullmäktige kan alternativt anvisa ett totalanslag för sektorplaceringar, varvid kommunstyrelsen eller något annat organ beslutar mer detaljerat om fördelningen av det. Fullmäktige beslutar separat om avkastningsmålet med sektorplaceringen i samband med placeringsbeslutet eller i budgeten.

3.1.3. Principer för placering av donationsmedel

Donationsmedel kan vara värdepapper, andelar, pengar, bankfordringar, fast egendom eller annan lös egendom. Användningen av donationsmedel styrs dessutom av gåvobrevens eller testamentenas villkor. Användningen av donationsmedlen kan också styras av användningsändamål för egendom vilka framgår av Statskontorets beslut.

3.2 Riskhantering av placeringsverksamheten

Med likviditetsrisk avses att kommunens penningmedel inte räcker till för att kommunen ska klara sig av kassabetalningarna. Om risken realiseras leder det till risk för insolvens, dröjsmålsräntor och extra kostnader för medelanskaffning. Likviditetsrisken hanteras genom kassaplanering, tillräckligt stora och likvida kassamedel, konto- och lånelimiter och kommuncertifikatsprogram. Kommunen minskar likviditetsrisken genom att diversifiera placeringarna tidsmässigt och kvantitativt. Dessutom hanterar kommunen likviditetsrisken i anslutning till placeringen av kassamedel genom att avgränsa placeringarna av kassaöverskott endast i objekt som är omsättningsbara på andrahandsmarknaden och som snabbt kan realiseras.

Med kreditrisk avses risken att kommunen inte får tillbaka det kapital som den har placerat eller räntan på det. Kommunen minimerar kreditrisken med sina placeringar genom att göra ränteplaceringar på objekt med hög kreditvärdighet och diversifiera placeringarna i tidsmässigt och kvantitativt tillräcklig omfattning.

Med ränterisk avses osäkerhet i avkastningen på placeringen eller dess marknadsvärde till följd av ränteförändringar. Man minskar marknadsrisken med ränteplaceringar genom att diversifiera placeringarna tidsmässigt och enligt ränteperiod.

Valutarisk

Kommunen tar ingen valutarisk i sin placeringsverksamhet.

4 BORGENSVERKSAMHET

Kommunens borgensverksamhet styrs av riktlinjerna i 129 § i kommunallagen och EU:s bestämmelser om statligt stöd.

4.1. Kommunallagens bestämmelser

Enligt 129 § i kommunallagen får kommunen bevilja en sammanslutning som bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden borgen för en skuld eller annan förbindelse endast om sammanslutningen hör till kommunkoncernen eller om det kontrolleras av kommunerna eller av

kommunerna och staten tillsammans. Kommunen får också bevilja borgen om detta hänför sig till främjande av en uppgift enligt idrottslagen, lagen om kommunernas kulturverksamhet, museilagen, teater- och orkesterlagen eller ungdomslagen. Dessutom kan kommunen bevilja borgen eller annan säkerhet, om detta grundar sig på ett stödprogram eller enskilda stöd som godkänts med stöd av lag eller hänför sig till en skyldighet att tillhandahålla tjänster som ålagts en sammanslutning eller stiftelse.

I alla borgenssituationer ska kommunen beakta EU:s bestämmelser om statligt stöd. Enligt Europeiska kommissionens tillkännagivande (2008/C 155/02) utgör en enskild garanti inte statligt stöd som avses i artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionen om alla följande punkter uppfylls:

1. Låntagaren är inte i ekonomiska svårigheter.
2. Garantins omfattning kan mätas korrekt när den beviljas (ett fastställt maximibelopp och tidsbegränsning)
3. Garantin täcker högst 80 % av det utestående lånet eller någon annan finansiell förpliktelse
4. Ett marknadsorienterat pris betalas för garantin.

I princip bör kommunens borgen uppfylla de ovannämnda kraven.

4.1 Principer för borgensverksamheten

Kommunen beviljar borgen endast för lån som syftar till är att främja skötseln av de uppgifter som föreskrivits för kommunen. När kommunen beviljar borgen för finansiella åtaganden följer kommunen EU:s bestämmelser om statligt stöd. Kommunerna bedömer från fall till fall om kriterierna för statligt stöd uppfylls. Vid borgen som beviljas på dottersamfunds vägnar kan beloppet på kommunens borgen i regel vara högst 80 % av det finansiella åtagandet.

4.2. Säkerheter för borgen och borgensvillkor

Då kommunen beviljar borgen ska den under alla omständigheter ta hänsyn till att den borgen som kommunen beviljar inte får äventyra kommunens förmåga att ansvara för de uppgifter som föreskrivs för den i lag.
Kommunen får inte bevilja borgen om borgen är förenad med en betydande ekonomisk risk. Kommunens intressen ska tryggas med tillräckligt omfattande motsäkerheter. Det tillräckliga beloppet av motsäkerheterna bedöms enligt projekt. Som motsäkerheter för borgen används till exempel pantbrev som gäller egendomen som man går i borgen för, företagsinteckningar eller aktier. Målet är att pantens värde ska täcka den risk som lånet eller borgensåtagandet medför för kommunen i sin helhet. Endast i specialfall kan lånet eller borgen beviljas utan motsäkerhet. Räntorna på de lån som man går i borgen för och de övriga lånevillkoren ska följa de villkor som allmänt ska följas på marknaden. Beloppet på arvode för borgen fastställs från fall till fall med beaktande av den ekonomiska risken och karaktären av bolagets verksamhet.

4.3. Rapportering av borgensverksamheten

Kommunens borgensverksamhet rapporteras årligen till kommunstyrelsen och fullmäktige i samband med delårsöversikterna och boksluten.